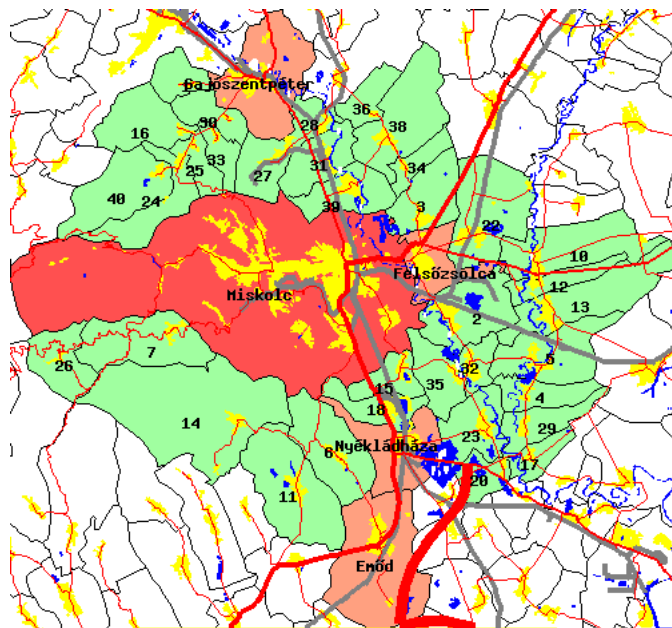

Észak-Magyarország
Borsod-Abaúj-Zemplén megye
MISKOLCI KISTÉRSÉG
KISTÉRSÉGI HELYZETKÉP

A kistérség települései

A kistérség elhelyezkedése

- Jelmagyarázat:**
- főváros
  - megyei jogú város
  - város
  - község
  - belterület
  - vízfelület
  - összekötő út
  - II. sz. főút
  - I. sz. főút
  - gyorsforgalmi út
  - vasút

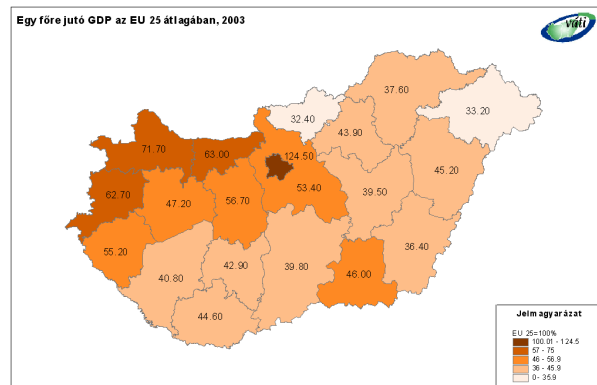
2006. január

#	Településnév	Fő	#	Településnév	Fő	#	Településnév	Fő	#	Településnév	Fő
1	Alacska	858	11	Harsány	2 100	21	Nyékládháza	5 005	31	Sajókeresztúr	1 587
2	Alsózsolca	6 239	12	Hernádkak	1 601	22	Onga	4 872	32	Sajólad	3 158
3	Arnót	2 670	13	Hernádnémeti	3 654	23	Ónod	2 552	33	Sajólászlófalva	467
4	Berzék	1 064	14	Kisgyőr	1 667	24	Parasznya	1 262	34	Sajópálfa	819
5	Bőcs	2 762	15	Kistokaj	1 920	25	Radostyán	684	35	Sajópetri	1 516
6	Bükkaranyos	1 486	16	Kondó	652	26	Répáshuta	518	36	Sajósenye	453
7	Bükkszentkereszt	1 246	17	Köröm	1 320	27	Sajóbáony	3 096	37	Sajószentpéter	12 998
8	Emőd	5 458	18	Mályi	4 241	28	Sajóecseg	1 045	38	Sajóvamos	2 294
9	Felsőzsolca	7 162	19	Miskolc	175 701	29	Sajóhidvég	1 078	39	Szirmabesenyő	4 623
10	Gesztely	2 867	20	Muhi	545	30	Sajókápolna	456	40	Varbó	1 144

Főbb területi folyamatok az ezredfordulón

A társadalmi-gazdasági fejlettség területi képe az 1990-es évek közepéről az ezredfordulóra alig módosult, de 2000 után egyes, a területi különbségekre ható folyamatok felerősödtek. A leggyorsabban fejlődő térség a főváros, valamint az azt övező agglomeráció, az ország központi térségének súlya tehát tovább nőtt. A gazdasági növekedés fontos színterei továbbá a Dunántúl északi és nyugati sávja, valamint a regionális gazdasági és tudásközpontként funkcionáló megyeszékhelyek (elsősorban Pécs, Szeged, Debrecen és Miskolc). A legfejletlenebb kistérségek nagyobb hányadának fejlődési üteme messze átlag alatti, a leszakadó térségek az északkeleti országgrészen és a Dél-Dunántúlon koncentrálnak.

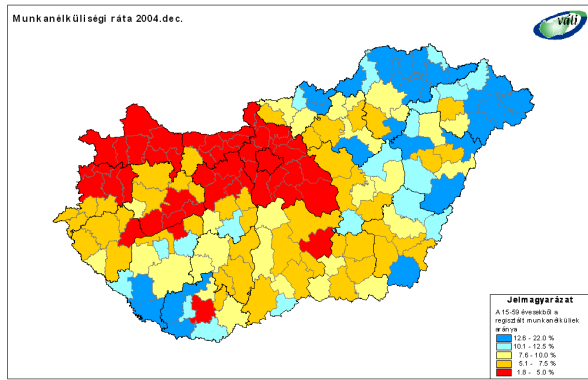
Az egy főre jutó GDP területi különbségeinek tekintetében 2002-höz képest 2003-ban kisebb mértékű kiegyenlítődés figyelhető meg, azonban ez nem befolyásolja a korábban is meglévő jelentős területi különbségeket. Akár csak a 1998-2002-es időszakban, 2003-ban is Komárom-Esztergom, illetve Zala megye mutatta a legnagyobb felzárkózást, ahol a működő tőke befektetések is segítettek a nagyobb gazdasági teljesítményt. Budapest kiugró növekedése 2003-ban valamelyest megtorpant. Az ipari termelés továbbra is rendkívül koncentrált, a termelés közel kétharmadát a Közép-Magyarország, a Közép- és Nyugat-Dunántúl régióiban állítják elő, ide összpontosulnak a külföldi tőkebefektetések is.

A csökkenő nemzetgazdasági súlyú mezőgazdaság továbbra is jelentős szerepet játszik a kedvező agráradoottságú déli országgrész, és számottevő ipar híján a periferikus helyzetű, elmaradott, döntően aprófalvas kistérségek életében. A kedvező folyamatok ellenére a magyar turizmust továbbra is a nagy vendégforgalomhoz képest szerény gazdasági hozam jellemzi. A stagnáló külföldi vendégforgalom egyre nagyobb hányada irányul Budapestre (2004-ben 49%), míg a dinamikusabban bővülő belföldi turizmus növekvő arányban vidéki területeket részesít előnyben.

A kedvezőtlen demográfiai folyamatok, a folytatódó népességfogyás eredményeként 2004 elejére a magyarországi lakosok száma 10 millió 116 ezerre csökkent. A természetes fogyást a főváros Pest megyén is túlnyúló agglomerációjában képes ellensúlyozni a bevándorlás annyira, hogy összességében nő a népességszám. Az elvándorlás leginkább Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Békés megyék kistérségeit sújtja.

A hazai munkaerőpiac változatlan jellemzője az egyszerre alacsony munkanélküliségi ráta, illetve alacsony szintű foglalkoztatottság, és hogy a területi különbségek a régiók, megyék, kistérségek és településkategóriák szintjén egyaránt nőttek. A munkanélküliek aránya a Dél-Dunántúl illetve Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék határmenti kistérségeiben két-háromszorosa az országos átlagnak.

2004 végén a regisztrált munkanélküliek száma 48 ezerrel haladta meg a 2003. év végi értéket, arányuk a 15-59 éves korú lakossághoz képest 5,1-ről 5,9 százalékra nőtt. A növekedés a Dél-Dunántúlon volt a legnagyobb, ahol már 1998-2003 között is a legkedvezőtlenebbül alakult a munkanélküliség. A területi különbségek növekedését mutatja, hogy 2004-ben csakúgy, mint 1998 óta eltelt időszakban, Pest és Komárom-Esztergom megyék kistérségeiben csökkent leginkább a munkanélküliség. 2002-höz képest 2004-re kis mértékben csökkent a jövedelemadó fizetők aránya (100 lakosból 42), az egy lakosra jutó jövedelmek 9 százalékkal nőttek. Átlagon felüli növekedés jellemezte az egyébként is kedvező helyzetű térségek közül Komárom-Esztergom és Pest megyéket.

Ugyanakkor a korábbi évek kis mértékű területi kiegyenlítődése is folytatódott, mivel az alacsony jövedelmű, keleti határmenti megyékben átlagon felüli volt a növekedés. Az alacsony jövedelemszintű kistérségek másik csoportja (Dél-Dunántúl és Észak-Alföld) ugyanakkor a legkisebb mértékű felzárkózást mutatta.

Az ország környezeti állapota az elmúlt években érezhetően javult, egyrészt az államilag is támogatott környezetvédelmi intézkedéseknek és az infrastrukturális fejlesztéseknek köszönhetően, másrészt a szigorodó környezeti követelményrendszer hatásainak következtében, harmadrészt a tisztább termelési technológiák és rendszerek elterjedésének következményeként. A környezeti állapotot tekintve a leginkább terheltek a nagyvárosi központokkal és jelentős agglomerációval rendelkező térségek, ahol a közlekedési légszennyezés jelentős és a területhasználata intenzív. Még mindig problémásak a jelentős szennyezés-felhalmozó volt nehézipari, kitermelő-ipari és energetikai körzetek, (közép-dunántúli ipari tengely, a Dunántúl Duna menti területei, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén iparvidékei). A jó környezetállapotú térségek összefüggően elsősorban Magyarország észak-keleti felében, és egyes határmenti területeken találhatóak. E területek iparszerkezetében a kevésbé szennyező szakágazatoknak van túlsúlya, a közúti közlekedés negatív hatásai csekélyebbek, az intenzív mezőgazdasági termelés sem jellemző, országos és helyi jelentőségű védett természeti területekben nagyrészt igen gazdagok.

A kommunális infrastruktúra területén a kilencvenes évek végére a települések vezeték ivóvízzel történő ellátása teljes körűvé vált és megkezdődött a szennyvízcsatorna-hálózatok kiépítése. 2004-re csupán egy kistérsége maradt az országnak (Bodrogközi), ahol továbbra sincs csatorna egyik településen sem. Mivel az alföldi kistérségek gázellátása a 1990-es évek elején, közepén megoldottá vált, 1998 és 2004 között a háztartási bekötések esetében a legnagyobb arányú fejlesztések a dunántúli kistérségekben (főként Győr-Moson-Sopron, illetve Zala megyékben) történtek. Mára csak a Dél-Dunántúlon és Észak-Borsodban maradtak bekötetlen települések. A települési szilárd hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma 2004-re meghaladta a 91%-ot, azaz 1998-hoz képest több mint 10%-kal emelkedett az ellátott lakások aránya, köszönhetően a korszerű hulladékgazdálkodási rendszerek elterjedésének és a települési és regionális hulladékgazdálkodás tervekkel is alátámasztott fejlesztésének.

Az ország térszerkezetét alakító közlekedési hálózat főváros központú, sugaras jellege továbbra is megmaradt. Az elmúlt évek hálózatfejlesztései ezt nem voltak képesek oldani, ugyanakkor jelentősen felgyorsult (illetve részben már meg is valósult) a regionális központok bekapcsolása a gyorsforgalmi hálózatba (Miskolc, Debrecen, Nyíregyháza, Szeged).

Impresszum:

Kiadja a Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság (VÁTI)

Címünk: 1016. Budapest Gellérthegy utca 30-32.

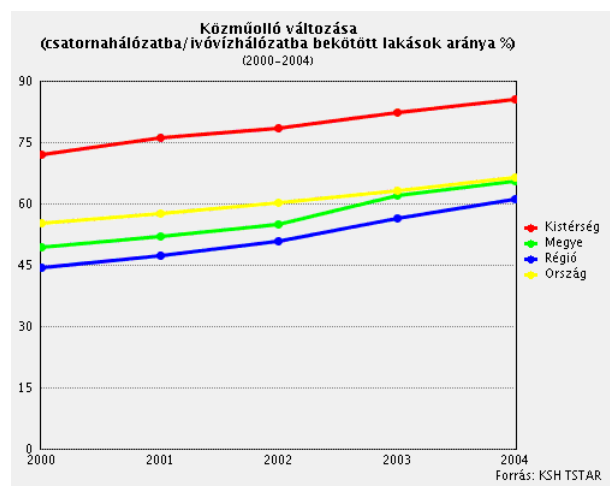
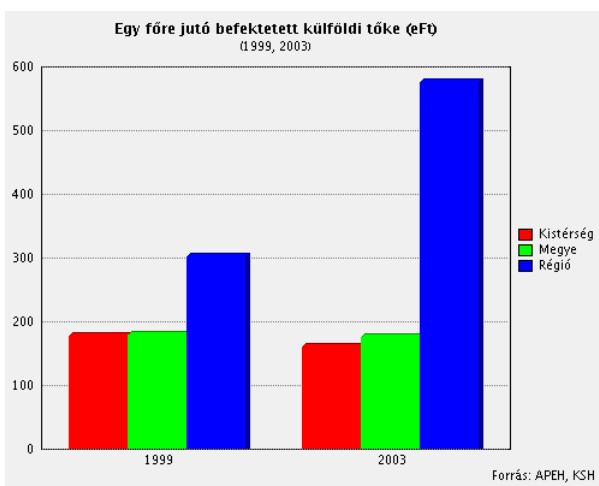
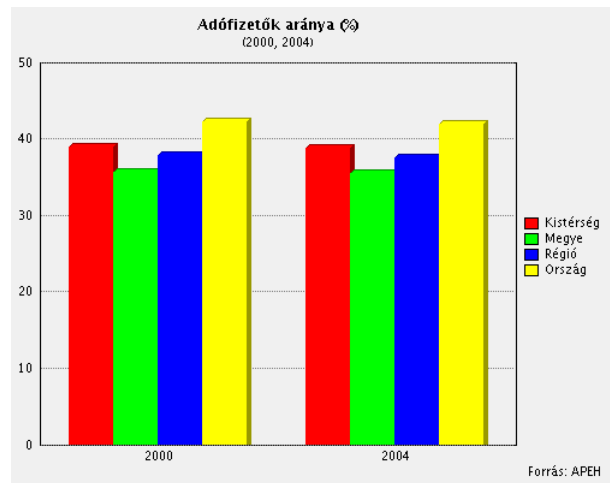
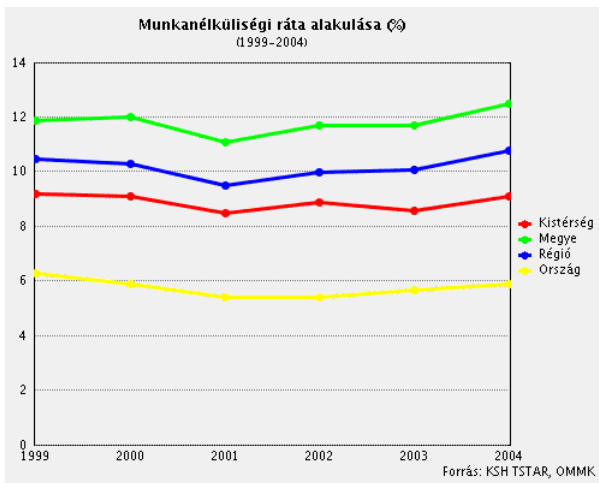
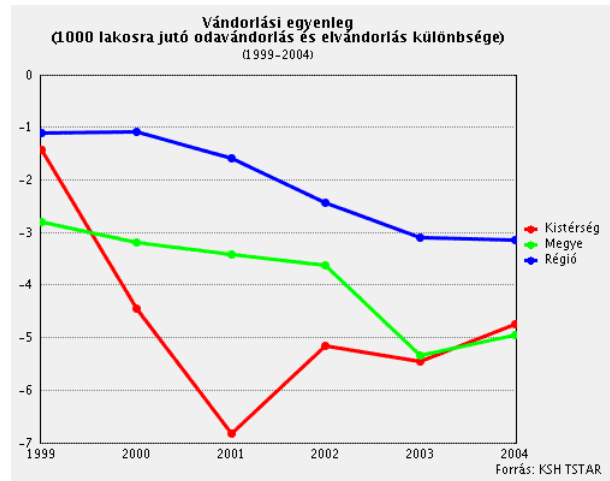
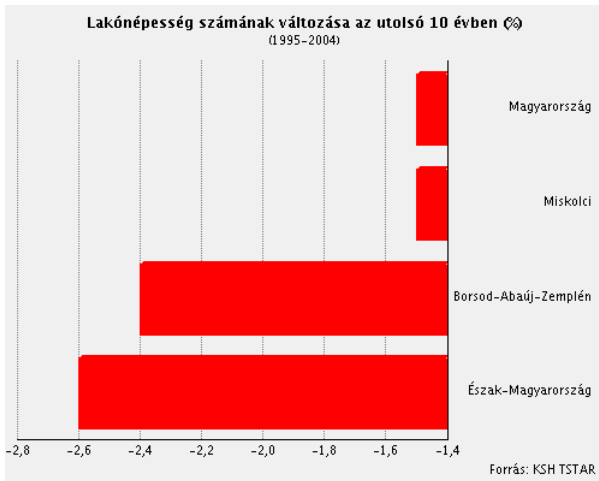
Felelős kiadó: Csanádi Ágnes

Készült a Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) felhasználásával

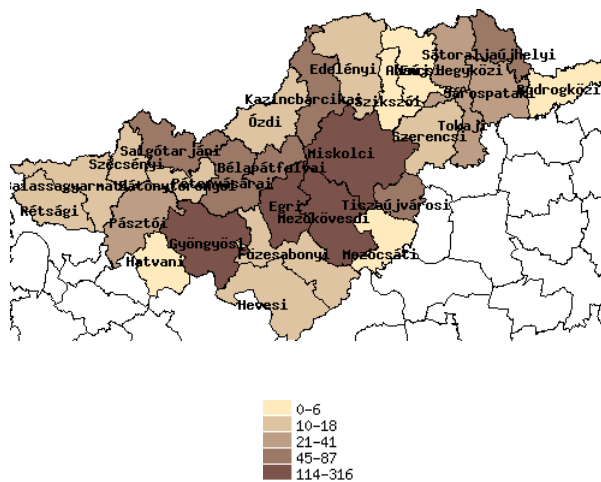
A kiadványban szereplő adatok forrása: KSH, APEH, OMMIK, HFH, MÁK, VÁTI.

Az kiadványban szereplő adatokat 2006. januárban zártuk le.

A kistérség bemutatása statisztikai adatokkal

Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (ezer db) 2004

Forrás: KSH TSTAR

Kistérségi alapadatok

Terület (km2)		1006
Lakónépesség (fő, 2004. dec. 31.)		274840
Területfejlesztési szempontból kedvezményezett térség (64/2004. Korm. rendelet szerint)		Nem
Típus szerint	Társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott térség	Nem
	Ipari szerkezetátalakítási térség	Nem
	Vidékfejlesztési térség	Nem
Mérték szerint	Hátrányos helyzetű	Nem
	Leghátrányosabb helyzetű	Nem
Települések száma		40
Jogállás szerint	Város	5
	Község	35
Területfejlesztési szempontból kedvezményezett települések száma (7/2003. Korm. rendelet szerint)		19
Típus szerint	Társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott település	1
	Országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott település	19
	Leghátrányosabb kistérséghez nem tartozó leghátrányosabb helyzetű település	1

Hazai és uniós támogatások adatai (2002-2005 között megkötött szerződések)

Hazai támogatások 2002-2005 évben

Cél kategória	Projekt száma	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Gazdaságfejlesztés	2 079	1 976 319	6 055 019
Műszaki infrastruktúra	399	1 225 130	2 367 208
Emberi erőforrások fejlesztése	104	1 170 893	2 523 776
Humán infrastruktúra	59	730 609	1 348 305
Környezetvédelem, környezetvédelmi infrastruktúra	16	381 817	3 454 200
Tervezés	32	287 292	496 606
Települési életminőség	16	180 400	419 001
Egyéb, nem besorolható	13	74 600	182 722
Kulturális örökség védelme	12	53 370	99 044
Összesen	2 730	6 080 430	16 945 881

PHARE területfejlesztési célú támogatások 2002-2005 évben

Típus	Projekt száma	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Területfejlesztés	8	889 706	1 627 098
CBC	14	184 894	205 976
Összesen	22	1 074 600	1 833 074

Uniós támogatások 2004-2005 évben

Operatív program	Projekt száma	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Humán Erőforrás Fejlesztés OP	16	9 159 021	8 422 883
Környezetvédelmi és Infrastruktúra OP	2	6 979 585	7 219 585
Gazdasági Versenyképesség OP	152	2 990 370	5 194 536
Regionális Fejlesztés OP	15	2 695 292	3 011 327
Agrár és Vidékfejlesztés OP	42	1 512 474	3 256 229
Összesen	227	23 336 742	27 104 560

PHARE projektek 2002-2005 évben

Pályázó neve	Projekt célja (év)	Megvalósítás helye	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Miskolc Város Önkormányzata	Miskolc Belváros rehabilitációja, Regionális Igazgatási Központ kialakítása (2004)	Miskolc	490 994	545 549
VFV Miskolc Zrt. (volt MIVÍZ Rt.)	Barlangfürdő- élmény és egészség (2003)	Miskolc	106 750	427 000
VFV Miskolc Zrt. (volt MIVÍZ Rt.)	Barlangfürdő- terápiás épület kialakítása (2003)	Miskolc	35 313	141 250
Miskolc Város Önkormányzata	Miskolc- Tapolca- strand vízforgató berendezés (2003)	Miskolc	70 000	140 000
Miskolc Város Önkormányzata	Medencerekonstrució a diósgyőri strandfürdőben (2003)	Miskolc	64 000	128 000
Közlakép Rt	Tender-iroda és közös hasznosítású logisztikai infrastruktúra létrehozása (2002)	Miskolc	50 108	100 217
BBC System Kft	Első Miskolci Logisztikai Centrum (2002)	Miskolc	37 505	75 011
Balla Bútor Kft	Minőségi bútorgyártás és értékesítés Borsodban (2002)	Miskolc	35 036	70 072
Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség	Magyar-szlovák határmenti szakértői együttműködés kialakítása-bővítése... (2004)	Miskolc	26 153	29 059
Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány, Logisztikai és Gyártástechnikai Intézet	Bilaterális Innovációs és Technológiai Bróker Rendszer (2005)	Miskolc	25 497	28 392
Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány, Logisztikai és Gyártástechnikai Intézet	Szlovák-magyar autóröncs újrahasonosító üzem megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése (2005)	Miskolc	24 483	27 540
Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	LOGCBC-Interregionális logisztikai hálózatok keretfeltételeinek feltérképezése és megalapozása Észak-Magyarországon és a Kassai és a Besztercebányai kerületekben (2005)	Miskolc	14 325	15 916

Észak-Magyarország Borsod-Abaúj-Zemplén megye Miskolci kistérség

Miskolci Egyetem	Önkormányzati köztisztviselők felkészítése az európai uniós csatlakozásra, e-learning képzési program (2003)	Miskolc	12 750	14 171
Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány, Logisztikai és Gyártástechnikai Intézet	Bilaterális Innovációs klaszter (2003)	Miskolc	12 623	14 025
Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Agrárkamara	Gazdasági-társadalmi fejlesztési együttműködés megalapozása és a jószomszédi viszony javítása magyar-szlovák határtérségekben (2002)	Miskolc	12 508	13 898
Szemere Bertalan Szakközépiskola és Kollégium	A határmenti együttműködés "iskolapéldája (2005)	Miskolc	11 451	12 723
Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	KÖZ-TÉR-KÉP KÖZigazgatási és TÉRsgfejlesztési térKÉP (2003)	Miskolc	10 524	11 826
Észak-Magyarországi Regionális Munkaerőfejlesztési és Átképző Központ	MisKa - Miskolc-Kassa Interregionális Eu instruktor-képző tréningprogram (2003)	Miskolc	8 124	9 027
Fáy András Közgazdasági Szakközépiskola	A gyakorlóirodai módszer elterjesztése a szakképzésben (2003)	Miskolc	7 899	8 777
Herman Ottó Általános és Művészetoktatási Iskola	"Kéz a kézben, jó barátok" Kulturális és csereprogram a szlovákiai Plesivec-en és Alsózsolcán (2002)	Alsózsolca	7 732	8 591
Eötvös József Építőipari, Művészeti Szakképző Iskola és Kollégium	Szokások, hagyományok határok nélkül (2005)	Miskolc	6 812	7 568
Borsod Abaúj Zemplén Megyei Természetjáró Szövetség	Határokon átnyúló aktív turizmus (2002)	Miskolc	4 014	4 463
Összesen			1 074 601	1 833 075

ROP projektek 2004-2005 évben

Pályázó neve	Projekt célja (év)	Megvalósítás helye	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata	Miskolc belváros megújulása (2005)	Miskolc	1 499 400	1 666 000
Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	Észak-magyarországi "Kapcsolat" projekt (2005)	Miskolc	166 207	166 207
Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság	25129 j. bek út korszerűsítése a 0+000-4+000 km sz. között (2005)	Sajószentpéter	146 410	163 325
Óreg Miskolcz Vendéglátóipari Kft.	Óreg Miskolcz panzió bővítése, minőségi fejlesztése (2005)	Miskolc	59 979	149 947
Sajólad Község Önkormányzata	Óvoda bővítése Sajóladon (2005)	Sajólad	129 378	139 649
Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság	2514.j. ók. út 1+994-5+710 km sz. közötti szakasz felújítása (2005)	Bükkaranyos	121 044	134 493
Gesztely Község Önkormányzata	Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola bővítése, átalakítása Gesztelyen egy minőségileg magasabb szintű nevelés-oktatás feltételeinek megteremtése érdekében (2005)	Gesztely	124 024	130 552
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata	Mozgáskorlátozottak tömegközlekedésének elősegítése Miskolc városában - Miskolc integrált tömegközlekedési rendszerének kialakítását segítő tanulmány elkészítése (2005)	Miskolc	83 773	93 082
Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	A Regionális Fejlesztési Operatív Programban "Közreműködő Szervezetként"-ként ellátandó feladatok elvégzése 2005. évben, az Észak-Magyarországi régióban (2005)	Miskolc	88 000	88 000
Miskolci Egyetem	Hallgatók a régióért - régió a hallgatókért (2005)	Miskolc	59 698	59 710
Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar	Gyerekeink itthon legyenek otthon - Diákvállalkozások oktatók, hallgatók, tanulók összefogásával, B.-A.-Z. megyei pilot program (2005)	Miskolc	57 304	58 344
Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	A Regionális Fejlesztési Operatív Programban "Közreműködő Szervezetként"-ként ellátandó feladatok elvégzése 2004. évben, az Észak-Magyarországi régióban (2004)	Miskolc	53 800	53 800
TALENTUM Környezetvédelmi és Foglalkoztatási Kht	"Regionális foglalkoztatási paktum és stratégia elkészítése az Európai Unió elvárásainak is megfelelő környezetért az Észak - magyarországi régióban (2005)	Miskolc	48 875	49 866
Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	A ROP KSZ-ként ellátandó feladatok elvégzése 2004. évben az Észak-Magyarországi régióban (2004)	Miskolc	34 200	34 200
"BÁRKA" Közhasznú Egyesület	A Miskolci Tanoda szolgáltatásainak bővítése munkanélküli pedagógusok munkába helyezésével (2005)	Miskolc	23 200	24 152
Összesen			2 695 292	3 011 327